

บันทึก

เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยแก่พนักงานสถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑
(พนักงานสถานธนาอนุบาลของเทศบาลที่ถูกเลิกจ้างเพราะเกษียณอายุ
จะมีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การ
คุ้มครองแรงงานลงวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๑๕ หรือไม่)

กรมการปกครองได้มีหนังสือ ที่ มท.๐๔๐๓/๔๔ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยแก่พนักงานสถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑ โดยมีข้อเท็จจริงว่า เดิมกรมการปกครองได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ มท.๐๒๑๔/๗๔๒ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๒๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำเตือนให้สถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑ ในฐานะนายจ้าง จ่ายค่าชดเชยให้แก่นายชอร์ กัลยาณมิตร อดีตลูกจ้างของสถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑ โดยจ่ายให้เท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย ๑๔๐ วัน เป็นเงิน ๑๖,๑๔๐ บาท ให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๕ วัน ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๑๕ แต่เทศบาลเชียงใหม่ได้ขอเลื่อนระยะเวลาการจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวออกไป โดยจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่า สถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑ ไม่น่าจะต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่นายชอร์ เนื่องจากได้รับยกเว้นตามข้อ ๑ (๓) (๔) และข้อ ๔๖ วรรคสาม แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าว ทั้งนี้ เพราะสถานธนาอนุบาลเป็นหน่วยงานของเทศบาลซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น และมีได้เป็นกิจการที่ดำเนินการเพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ ทั้งนายชอร์ เป็นลูกจ้างประจำที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอน

สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่จึงได้พิจารณาปัญหานี้ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่อีกครั้งหนึ่ง และมีความเห็นร่วมกันว่า พนักงานสถานธนาอนุบาลไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรมการปกครองได้พิจารณาความเห็นร่วมนี้แล้ว เห็นชอบด้วย จึงได้หารือยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าความเห็นของกรมการปกครองดังกล่าวนั้นถูกต้องหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๗๔๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๖ ถึงกรมการปกครอง ความว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นการตีความประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ซึ่งอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของกรมแรงงาน และตามระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒ นั้น เรื่องที่กรรมการร่างกฎหมายรับพิจารณาให้ความเห็นจะต้องเป็นเรื่องที่ได้มีการปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือรักษาการตามกฎหมายแล้ว เรื่องนี้จึงควรจะหารือไปยังกรมแรงงานก่อน

กรมการปกครองจึงได้มีบันทึก ด่วนมาก ที่ มท.๐๓๑๔/๙๔๒ ลงวันที่ ๓๐

มิถุนายน ๒๕๒๖ หรือปัญหาดังกล่าวไปยังกรมแรงงาน กองแรงงานสัมพันธ์ กรมแรงงาน ได้มีบันทึก ที่ มท.๑๑๐๘/๖๖๗๗ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๕ ตอบกรรมการปกครอง ว่า พนักงานสถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑ มีสิทธิได้รับค่าชดเชย เพราะสถานธนาอนุบาลมิได้เป็นหน่วยงานของเทศบาล แม้จะจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๑๗ ก็เป็นการจัดตั้งขึ้นในทำนองเดียวกับรัฐวิสาหกิจหลายแห่งซึ่งก็ล้วนแต่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแรงงานทั้งสิ้น จึงถือไม่ได้ว่าสถานธนาอนุบาลเป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนท้องถิ่น อีกทั้งการดำเนินการกิจการของสถานธนาอนุบาลก็มีลักษณะเช่นเดียวกับกิจการค้าทั่ว ๆ ไป จึงไม่น่าจะเป็นกิจการที่มีได้แสงกำไรในทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การเลิกจ้างพนักงานซึ่งขาดคุณสมบัติยังถือไม่ได้ว่าเป็นการเลิกจ้างลูกจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอนและเลิกจ้างตามกำหนดระยะเวลานั้น

ในเรื่องนี้ กรรมการปกครองเห็นว่า พนักงานสถานธนาอนุบาลดังกล่าวไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมายแรงงาน เพราะสถานธนาอนุบาลและพนักงานสถานธนาอนุบาลนั้นน่าจะได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ในความคุ้มครองของประกาศกระทรวงมหาดไทยฯตามข้อ ๑ (๓) (๔) และข้อ ๔๖ วรรคสาม เนื่องจากสถานธนาอนุบาลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เพราะเป็นหน่วยงานของเทศบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนและขัดสนเงินค่าใช้จ่าย จึงถือได้ว่าเป็นกิจการที่มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ และพนักงานสถานธนาอนุบาลมีกำหนดเวลาการจ้างที่แน่นอน และเลิกจ้างตามกำหนดเวลา

กรรมการปกครองจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่า ความเห็นของกรรมการปกครองดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรรมการปกครองและกรมแรงงาน) และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า สถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ๑ ได้จัดตั้งขึ้นตามเทศบัญญัติของเทศบาลนครเชียงใหม่ เรื่อง อนุญาตให้เทศบาลนครเชียงใหม่ทำการเทศพาณิชย์เกี่ยวกับการจัดตั้งสถานธนาอนุบาล (โรงรับจำนำ) พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และได้เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๐๓ ส่วนนายชอร์ กัลยาณมิตร ได้เริ่มเข้าปฏิบัติงานในสถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ในตำแหน่งพนักงานบัญชี ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ตามคำสั่งที่ ๓/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๐๔ และได้พ้นจากหน้าที่พนักงานบัญชีสถานธนาอนุบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๐ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนาอนุบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (จ.ส.ท.) ที่ ๑๕๓/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๒๐

สำหรับกรณีตามข้อหารืออื่น ๆ ปัญหาว่า สถานธนาอนุบาลเป็นกิจการที่มีได้มี

^๑ มาตรา ๖๑ เทศพาณิชย์ของเทศบาล ให้ตราเป็นเทศบัญญัติ กิจการใดที่เทศบาลมีรายได้หรือผลประโยชน์ได้อันเกิดจากการกระทำตามอำนาจหน้าที่ จะไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้

วัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจซึ่งได้รับยกเว้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย^๒ ที่ออกตามข้อ ๑ (๔)^๓ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน หรือไม่ปรากฏว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้เคยให้ความเห็นในปัญหาว่า สำนักงานเลขาธิการครุสภาจะต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานหรือไม่ไว้แล้วว่า “คำว่า “มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ” มิได้หมายความว่า กิจกรรมนั้นจะต้องขาดทุนเสมอไป แต่หมายความว่า เป็นกิจการที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อเอากำไรมาแบ่งปันกันเป็นการสำคัญ เพียงแต่ดำเนินกิจการในลักษณะที่ให้มีรายได้พอที่จะนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในกิจการเท่านั้น” และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒๗/๒๕๒๔ ได้วินิจฉัยว่า “กิจการสถานธนาหุเคราะห์มิได้เป็นกิจการที่ทำให้เปล่าตั้งเช่นมูลนิธิหรือกิจการสาธารณกุศล แม้จะมีนโยบายสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนทั่วไปผู้ประสบความทุกข์ยาก ก็มิได้เป็นกิจการที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ”

ส่วนปัญหาว่า พนักงานของสถานธนาหุบาลเป็นลูกจ้างที่กำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอนตามข้อยกเว้นในข้อ ๔๖ วรรคสาม^๔ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในปัญหาเรื่องการจ่ายเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ว่า กรณีที่พนักงานหรือลูกจ้างต้องออกจากงานเนื่องจากเกษียณอายุ เป็นการออกจากงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นการแน่นอนในกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับซึ่งพนักงานหรือลูกจ้างทราบมาก่อนแล้ว ในขณะที่เริ่มเข้าทำงาน จึงถือเสมือนว่าเป็นการเลิกจ้างตามระยะเวลาที่มีกำหนดระยะเวลาจ้างไว้แน่นอนอย่างหนึ่ง นายจ้างจึงไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยให้ แต่ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๖๖/๒๕๒๓, ๑๗๕๖/

^๒อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ และข้อ ๑๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๓ กระทรวงมหาดไทยจึงออกประกาศกำหนดมิให้ใช้บังคับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน แก่กิจการดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

๒. การจ้างงานที่มีมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ

๑.ล๑

๑.ล๑

๓. ข้อ ๔๖ ให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างประจำซึ่งเลิกจ้าง ดังนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

ความในข้อนี้มีได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอนและเลิกจ้างตามกำหนดระยะเวลานั้น หรือลูกจ้างประจำที่นายจ้างแจ้งให้ทราบเป็นหนังสือแต่แรกว่าให้ทดลองปฏิบัติงานในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และยังอยู่ในเวลานั้น รวมทั้งลูกจ้างที่ได้รับเงินบำเหน็จ หรือเงินสงเคราะห์ที่นายจ้างจ่ายแก่ลูกจ้างเมื่อเลิกจ้างตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน หรือข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง มีจำนวนไม่น้อยกว่าค่าชดเชยตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๗ หรือมีจำนวนน้อยกว่า แต่นายจ้างได้จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้นอีกจนเท่าจำนวนค่าชดเชยตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังกล่าวแล้ว

๒๕๒๓, ๑๖๗๖/๒๕๒๓ และ ๖๗๖/๒๕๒๖ วินิจฉัยไว้ว่า “การออกจากงานเพราะเกษียณอายุไม่ถือว่าเป็นการจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน แต่เป็นการกำหนดคุณสมบัติของลูกจ้างเป็นการทั่วไป และการที่นายจ้างให้พนักงานพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุขาดคุณสมบัติในเรื่องอายุนั้น ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ก็มีได้ยกเว้นไว้เป็นพิเศษว่า มิให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้างซึ่งนายจ้างจะต้องจ่ายค่าชดเชย จึงจะอ้างเอาการให้ออกจากงานเพราะเกษียณอายุมาเป็นข้อยกเว้นสำหรับคำนิยามคำว่า”การเลิกจ้าง” ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยหาได้ไม่”

ดังนั้น ปัญหาที่จะต้องพิจารณาจึงมีเพียงประเด็นเดียวว่า สถานธนานุบาลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ตามข้อ ๑ (๓)“หรือไม่ ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ประธานกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ จึงเสนอเรื่องต่อเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นควรนำปัญหานี้เสนอที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๑๓ (๒)”^๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครองและกรมแรงงาน)เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า เดิมการดำเนินการสถานธนานุบาล (โรงรับจำนำ) เป็นเทศบาลนิชย์ ซึ่งมีเทศบัญญัติออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๑^๕แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดให้เทศบาลจัดตั้งขึ้น และต่อมาได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ บัญญัติให้กิจการโรงรับจำนำเป็นกิจการที่อยู่ในหน้าที่ที่บังคับให้เทศบาลเมืองและเทศบาลนครต้องทำในเขตเทศบาลตามมาตรา ๕๓ (๘)^๖แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.

ข้อ ๑ ประกาศนี้มีให้ใช้บังคับแก่

- (๑) ราชการส่วนกลาง
- (๒) ราชการส่วนภูมิภาค
- (๓) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (๔) กิจการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้กำหนด

ข้อ ๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(๒) เมื่อกรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งเห็นว่า มีปัญหาสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

๖๑ มาตรา ๖๑ เทศพาณิชย์ของเทศบาล ให้ตราเป็นเทศบัญญัติ กิจการใดที่เทศบาลมีรายได้หรือผลพลอยได้อันเกิดจากการกระทำตามอำนาจหน้าที่ จะไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้

๕๓ มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๗ และตามมาตรา ๕๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และนอกจากนี้ มาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๑๗ ยังได้กำหนดให้เทศบาลเมืองและเทศบาลนครที่ยังไม่มีโรงรับจำนำ จัดตั้งโรงรับจำนำขึ้นภายในกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สถานธนาบาลจึงเป็นหน่วยงานของเทศบาลดังกล่าว และได้จัดตั้งขึ้นโดยเทศบัญญัติเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายบังคับให้เทศบาลต้องทำเมื่อเทศบาลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ก็ต้องถือว่าสถานธนาบาลอันเป็นหน่วยงานของเทศบาลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นด้วย แม้ว่าในระเบียบการแบ่งส่วนการบริหารของเทศบาลจะไม่ได้ระบุสถานธนาบาลไว้ด้วยก็ตาม แต่ตามข้อเท็จจริงสถานธนาบาลเป็นหน่วยงานย่อยที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักปลัดเทศบาลอันเป็นส่วนการบริหารใหญ่ของเทศบาลส่วนหนึ่ง ที่ได้ระบุไว้ในระเบียบการแบ่งส่วนการบริหารของเทศบาล

อนึ่ง สถานธนาบาลก็ได้มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจเช่นเดียวกับสถานธนาบาลเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ เพราะมิใช่หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของตามคำนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ที่ไม่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ แต่เป็นหน่วยงานของเทศบาล มิใช่หน่วยงานของรัฐบาล และเป็นหน่วยงานของเทศบาลที่มีหน้าที่ปฏิบัติกิจการอันอยู่ในหน้าที่ของเทศบาลซึ่งมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยตรง สถานธนาบาลมิได้แยกออกเป็นหน่วยงานธุรกิจเป็นเอกเทศจากเทศบาลอันเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เหมือนกับสถานธนาบาลเคราะห์ที่แยกออกเป็นหน่วยงานต่างหากจากส่วนราชการของกรมประชาสงเคราะห์ และกิจการโรงรับจำนำก็ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมประชาสงเคราะห์โดยตรง เหมือนกับกิจการโรงรับจำนำหรือกิจการสถานธนาบาลของเทศบาล ดังนั้น สถานธนาบาลจึงไม่เป็นรัฐวิสาหกิจอย่างเดียวกับสถานธนาบาลเคราะห์ และไม่ต้องอยู่ใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานดังเช่นรัฐวิสาหกิจทั่วไป

ส่วนพนักงานของสถานธนาบาล แม้จะมีการจ้างซึ่งเป็นไปตามระเบียบสำนักงานจัดการสถานธนาบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (จ.ส.ท.) ว่าด้วยพนักงานสถานธนาบาล พ.ศ.๒๕๒๓ แตกต่างไปจากระเบียบการจ้างลูกจ้างของเทศบาลซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

๑๒๑

๑๒๑

(๘) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

“มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๓

(๒) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก

(๓) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

“มาตรา ๔ ให้เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ซึ่งยังไม่มีโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น จัดตั้งโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่นขึ้นภายในกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ถ้ามีเหตุอันสมควรรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจอนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสองปี

๒๕๒๓ ก็ตาม ไม่เป็นเหตุให้พนักงานของสถานธนาถนุบาลพ้นจากการเป็นลูกจ้างของเทศบาลแต่ประการใด นอกจากนี้ในระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนาถนุบาล พ.ศ.๒๕๒๓ ข้อ ๑๘^{๑๑}ยังได้กำหนดให้ถือว่า พนักงานของสถานธนาถนุบาลเป็นลูกจ้างเทศบาลด้วย ฉะนั้น พนักงานสถานธนาถนุบาลจึงเป็นลูกจ้างของเทศบาลอันเป็นราชการส่วนท้องถิ่น และมีใช้ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

เมื่อสถานธนาถนุบาลเป็นหน่วยงานของเทศบาลซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างของสถานธนาถนุบาลถือได้ว่าเป็นลูกจ้างของเทศบาลแล้ว ก็ย่อมได้รับยกเว้นตามข้อ ๑ (๓) แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๑๕ ไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าว ดังนั้น พนักงานของสถานธนาถนุบาลจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชย

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๒๗

^{๑๑}ข้อ ๑๘ ให้เทศบาลหรือสุขาภิบาลออกบัตรประจำตัวพนักงานสถานธนาถนุบาลตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยบัตรประจำตัวพนักงานสถานธนาถนุบาลและเจ้าหน้าที่สำนักงาน จ.ส.ท. และโดยเฉพาะพนักงานสถานธนาถนุบาล ถือว่าเป็นลูกจ้างของเทศบาลจึงออกหนังสือรับรองควบบัตรให้ด้วย